

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 12 Δεκεμβρίου 2022
(OR. en)

13068/22

Διοργανικός φάκελος:
2022/0209 (NLE)

RC 49
TRANS 615
COMPET 751

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Θέμα: ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την εφαρμογή των άρθρων 93, 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων στον τομέα των σιδηροδρομικών μεταφορών, της εσωτερικής ναυσιπλοΐας και των συνδυασμένων μεταφορών

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2022/... ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της ...

για την εφαρμογή των άρθρων 93, 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων στον τομέα των σιδηροδρομικών μεταφορών, της εσωτερικής ναυσιπλοΐας και των συνδυασμένων μεταφορών

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 109,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου¹,

¹ Γνώμη της ... (δεν έχει ακόμη δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/1588¹ του Συμβουλίου εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να δηλώνει, μέσω κανονισμών, ότι ορισμένες κατηγορίες ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε διάφορους τομείς, όπως οι ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης («υποχρέωση κοινοποίησης»). Ωστόσο, ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/1588 δεν καλύπτει, μεταξύ άλλων, τις ενισχύσεις για τη στήριξη των σιδηροδρομικών μεταφορών και της εσωτερικής ναυσιπλοΐας ή των συνδυασμένων μεταφορών, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου². Οι εν λόγω τομείς αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερη σημασία σε επίπεδο Ένωσης, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και της στρατηγικής για βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα, οι οποίες αναλύονται από την Επιτροπή στις ανακοινώσεις της της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2019 και της 9^{ης} Δεκεμβρίου 2020 αντίστοιχα.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 93 της Συνθήκης, οι ενισχύσεις για τις σιδηροδρομικές μεταφορές, την εσωτερική ναυσιπλοΐα και τις συνδυασμένες μεταφορές θεωρούνται συμβιβάσιμες με τις Συνθήκες εφόσον ανταποκρίνονται στις ανάγκες συντονισμού των μεταφορών ή αντιστοιχούν στην αποκατάσταση ορισμένων βαρών συνυφασμένων με την έννοια της δημόσιας υπηρεσίας.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1588 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων (ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 1)..

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, περί των προσανατολισμών της Ένωσης για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 661/2010/ΕΕ (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 1).

- (3) Η Επιτροπή έχει εφαρμόσει το άρθρο 93, το άρθρο 107 παράγραφος 1 και το άρθρο 108 της Συνθήκης σε πολυάριθμες αποφάσεις σχετικά με ορισμένες κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς των σιδηροδρομικών μεταφορών, της εσωτερικής ναυσιπλοΐας και των συνδυασμένων μεταφορών και έχει καταρτίσει κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση ορισμένων κατηγοριών κρατικών ενισχύσεων που θεωρείται ότι ανταποκρίνονται στις ανάγκες συντονισμού των μεταφορών. Η Επιτροπή γνωρίζει εκ πείρας ότι οι ενισχύσεις αυτές δεν προκαλούν σοβαρές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, υπό την προϋπόθεση ότι χορηγούνται με ανοικτές, διαφανείς και χωρίς διακρίσεις διαδικασίες και ότι μπορούν να καθοριστούν σαφείς όροι συμβατότητας με βάση την αποκτηθείσα πείρα.
- (4) Συνεπώς, προκειμένου να απλουστευθούν οι διοικητικές διαδικασίες σε περιπτώσεις στις οποίες η στρέβλωση του ανταγωνισμού περιορίζεται στο ελάχιστο, η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να δηλώνει, μέσω κανονισμών, ότι οι ενισχύσεις για τον συντονισμό των μεταφορών ή την αποκατάσταση ορισμένων βαρών συνυφασμένων με την έννοια της δημόσιας υπηρεσίας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 93 της Συνθήκης, είναι συμβιβάσιμες με την εσωτερική αγορά και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης.
- (5) Οι κρατικές ενισχύσεις που αντιστοιχούν στην αποκατάσταση ορισμένων βαρών συνυφασμένων με την έννοια της δημόσιας υπηρεσίας σε σχέση με δημόσιες υπηρεσίες επιβατικών μεταφορών καλύπτονται ήδη από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης κατά την οποία τα κράτη μέλη αποφασίζουν να εφαρμόσουν τον εν λόγω κανονισμό στις δημόσιες επιβατικές μεταφορές της εσωτερικής ναυσιπλοΐας και στα εθνικά θαλάσσια ύδατα. Ως εκ τούτου, η αποζημίωση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που αφορά τις δημόσιες επιβατικές μεταφορές θα πρέπει να εξαιρεθεί από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, για τις δημόσιες επιβατικές σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 1191/69 και (ΕΟΚ) αριθ. 1107/70 (ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 1)

- (6) Κατά την έκδοση κανονισμών με τους οποίους δηλώνεται ότι ορισμένες κατηγορίες ενισχύσεων απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης δυνάμει του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή θα πρέπει να προσδιορίζει: τον σκοπό της ενίσχυσης, τις κατηγορίες δικαιούχων, τα όρια που περιορίζουν την ενίσχυση, τους όρους που διέπουν τη σώρευση των ενισχύσεων και τους όρους παρακολούθησης, και θα πρέπει να θέτει περαιτέρω λεπτομερείς όρους ώστε να διασφαλίζεται η συμβατότητα με την εσωτερική αγορά των ενισχύσεων που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό.
- (7) Είναι σημαντικό να έχουν όλα τα μέρη τη δυνατότητα να επαληθεύουν αν οι ενισχύσεις χορηγούνται σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες. Ως εκ τούτου, η διαφάνεια των κρατικών ενισχύσεων είναι ουσιώδης για την ορθή εφαρμογή των κανόνων της Συνθήκης και συνεπάγεται βελτίωση της συμμόρφωσης, ενίσχυση της λογοδοσίας, αξιολόγηση από ομότιμους και, εντέλει, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των δημόσιων δαπανών. Για τον λόγο αυτόν, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να υποχρεούται να παρέχει συνοπτικές πληροφορίες σχετικά με τις ενισχύσεις που χορηγεί και οι οποίες καλύπτονται από κανονισμό που εκδίδεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Για να εξασφαλιστεί η διαφάνεια των μέτρων που θεσπίζει κάθε κράτος μέλος, αυτές οι συνοπτικές πληροφορίες θα πρέπει να δημοσιεύονται από την Επιτροπή.
- (8) Δυνάμει του άρθρου 108 παράγραφος 1 της Συνθήκης, η Επιτροπή επανεξετάζει διαρκώς όλα τα υφιστάμενα καθεστάτα ενισχύσεων, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη. Για τον σκοπό αυτόν και προκειμένου να εξασφαλιστεί ο μεγαλύτερος δυνατός βαθμός διαφάνειας και επαρκούς ελέγχου, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να καταγράφει και να συγκεντρώνει πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή των κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει επίσης να υποβάλει στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των εν λόγω κανονισμών. Η Επιτροπή θα πρέπει να καθιστά τις εκθέσεις αυτές προσβάσιμες σε όλα τα άλλα κράτη μέλη.

- (9) Πριν από την έκδοση κανονισμών δυνάμει του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή θα πρέπει να παρέχει σε όλα τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα και οργανώσεις τη δυνατότητα να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους ώστε να συγκεντρώνει όσο το δυνατόν πληρέστερες και πιο αντιπροσωπευτικές παρατηρήσεις. Για τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να δημοσιεύει σχέδια των εν λόγω κανονισμών.
- (10) Η γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1588 θα πρέπει να ζητείται ταυτόχρονα με τη δημοσίευση ενός σχεδίου κανονισμού δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Ωστόσο, για λόγους διαφάνειας, το εν λόγω σχέδιο κανονισμού θα πρέπει να δημοσιεύεται συγχρόνως και στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής.
- (11) Για τον έλεγχο της χορήγησης των ενισχύσεων, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ποικίλα και πολυσύνθετα πραγματικά περιστατικά, καθώς και νομικά ή οικονομικά ζητήματα, σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Για τον λόγο αυτόν, η Επιτροπή θα πρέπει να επανεξετάζει τακτικά τις κατηγορίες ενισχύσεων που θα πρέπει να απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης. Για τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να υποβάλλει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ανά πενταετία,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1
Απαλλαγές κατά κατηγορία

1. Η Επιτροπή μπορεί, με την επιφύλαξη του άρθρου 5 του παρόντος κανονισμού, να εκδίδει κανονισμούς με τους οποίους θα δηλώνεται ότι οι ακόλουθες κατηγορίες ενισχύσεων, κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπει το άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης:
- α) ενισχύσεις για τον συντονισμό των μεταφορών·
 - β) ενισχύσεις για την αποκατάσταση ορισμένων βαρών συνυφασμένων με την έννοια της δημόσιας υπηρεσίας, εξαιρουμένης της αποζημίωσης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας σε σχέση με υπηρεσίες δημόσιων επιβατικών μεταφορών, που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1370/2007.

2. Οι κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει της παραγράφου 1 καθορίζουν για κάθε κατηγορία ενισχύσεων:
- α) τον σκοπό των ενισχύσεων·
 - β) τις κατηγορίες δικαιούχων·
 - γ) όρια εκφραζόμενα ως εξής:
 - (i) εντάσεις ενίσχυσης σε σχέση με το σύνολο του αποδεκτού κόστους·
 - (ii) ανώτατα ποσά ενίσχυσης· ή
 - (iii) το μέγιστο ποσοστό κρατικής στήριξης που αφορά, ή σχετίζεται με, την ενίσχυση για ορισμένα είδη ενισχύσεων όταν μπορεί να είναι δύσκολο να καθοριστεί με ακρίβεια η ένταση της ενίσχυσης που αναφέρεται στο σημείο (i) ή το ποσό της ενίσχυσης που αναφέρεται στο σημείο (ii), ιδίως μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής ή επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου ή άλλα μέσα παρόμοιου χαρακτήρα, με την επιφύλαξη του χαρακτηρισμού των συγκεκριμένων μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης·
 - δ) τους όρους σχετικά με τη σώρευση των ενισχύσεων· και
 - ε) τους κανόνες διαφάνειας και παρακολούθησης που ορίζονται στο άρθρο 2.
3. Επιπλέον, οι κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει της παραγράφου 1 μπορούν ιδίως:
- α) να θέτουν όρια ή άλλους όρους για την κοινοποίηση των περιπτώσεων χορήγησης μεμονωμένων ενισχύσεων·
 - β) να εξαιρούν ορισμένους τομείς από το πεδίο εφαρμογής τους·
 - γ) να θέτουν περαιτέρω όρους για τη συμβατότητα των ενισχύσεων με την εσωτερική αγορά.

Άρθρο 2

Διαφάνεια και παρακολούθηση

1. Οι κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 1 παράγραφος 1 περιλαμβάνουν λεπτομερείς κανόνες που διασφαλίζουν τη διαφάνεια και την παρακολούθηση των ενισχύσεων.
2. Όταν ένα κράτος μέλος εφαρμόζει καθεστώτα ενισχύσεων ή χορηγεί μεμονωμένες ενισχύσεις που απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης σύμφωνα με τους κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 1 παράγραφος 1, υποβάλλει στην Επιτροπή περιλήψεις των πληροφοριών σχετικά με τις ενισχύσεις αυτές. Η Επιτροπή δημοσιεύει τις εν λόγω περιλήψεις.
3. Κάθε κράτος μέλος καταγράφει και συγκεντρώνει όλες τις πληροφορίες που αφορούν την εφαρμογή των κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 1 παράγραφος 1. Αν η Επιτροπή διαθέτει στοιχεία βάσει των οποίων υπάρχουν λόγοι να θεωρηθεί ότι ένας κανονισμός που εκδόθηκε δυνάμει του άρθρου 1 παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται ορθά, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή κάθε πληροφορία που η Επιτροπή κρίνει αναγκαία για να εκτιμήσει εάν οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν δυνάμει του εν λόγω κανονισμού πληρούν όλους τους όρους του.
4. Τουλάχιστον μία φορά ανά έτος, κάθε κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των κανονισμών που έχουν εκδοθεί δυνάμει του άρθρου 1 παράγραφος 1, σύμφωνα με τις ειδικές απαιτήσεις της Επιτροπής. Η Επιτροπή καθιστά τις εκθέσεις αυτές προσβάσιμες σε όλα τα άλλα κράτη μέλη. Η επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 5 εξετάζει και αξιολογεί τις εν λόγω εκθέσεις μία φορά ανά έτος.

Άρθρο 3

Διάρκεια ισχύος και τροποποίηση των κανονισμών

1. Οι κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 1 παράγραφος 1 καθορίζουν τη διάρκεια ισχύος τους και προβλέπουν μεταβατική περίοδο σε περίπτωση που η περίοδος ισχύος τους δεν παραταθεί κατά τη λήξη τους.
2. Όταν κανονισμός που έχει εκδοθεί δυνάμει του άρθρου 1 παράγραφος 1 καταργείται ή τροποποιείται από νέο κανονισμό, ο νέος κανονισμός προβλέπει μεταβατική περίοδο έξι μηνών, ώστε να καταστεί δυνατή η προσαρμογή των ενισχύσεων που καλύπτονται από τον καταργηθέντα ή τροποποιηθέντα κανονισμό.

Άρθρο 4

Ακρόαση των ενδιαφερομένων προσώπων και οργανώσεων

Πριν από την έκδοση κανονισμού δυνάμει του άρθρου 1 παράγραφος 1, η Επιτροπή δημοσιεύει σχέδιο αυτού ώστε να παράσχει σε όλα τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα και οργανώσεις τη δυνατότητα να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους εντός προθεσμίας που τάσσεται από αυτήν. Η προθεσμία αυτή είναι διάρκειας τουλάχιστον ενός μήνα. Ταυτόχρονα, η Επιτροπή δημοσιεύει το εν λόγω σχέδιο κανονισμού στον διαδικτυακό τόπο της.

Άρθρο 5

Διαβούλευση με τη συμβουλευτική επιτροπή για τις κρατικές ενισχύσεις

1. Η Επιτροπή ζητεί τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1588 (στο εξής: επιτροπή):
 - α) ταυτόχρονα με τη δημοσίευση δυνάμει του άρθρου 4 ενός σχεδίου κανονισμού του άρθρου 1 παράγραφος 1· και
 - β) πριν από την έκδοση κανονισμού δυνάμει του άρθρου 1 παράγραφος 1.
2. Η Επιτροπή ζητεί τη γνώμη της επιτροπής σε συνεδρίαση που συγκαλεί μέσω ηλεκτρονικής κοινοποίησης. Τα προς εξέταση σχέδια και έγγραφα επισυνάπτονται στην ηλεκτρονική κοινοποίηση. Η συνεδρίαση διεξάγεται το νωρίτερο δύο μήνες μετά την ηλεκτρονική κοινοποίηση. Η προθεσμία αυτή είναι δυνατόν να μειωθεί στις περιπτώσεις διαβούλευσης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, όταν δικαιολογείται λόγω επείγουσας ανάγκης ή για την παράταση της περιόδου ισχύος ενός κανονισμού που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 1 παράγραφος 1.

3. Ένας αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην εν λόγω επιτροπή σχέδιο των μέτρων που πρόκειται να ληφθούν. Η επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της επί του σχεδίου, εντός προθεσμίας που μπορεί να ορίσει ο πρόεδρος της επιτροπής ανάλογα με το επείγον του θέματος, εν ανάγκη κατόπιν ψηφοφορίας.
4. Η γνώμη της επιτροπής καταχωρίζεται στα πρακτικά της συνεδρίασης. Κάθε κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει να καταγραφεί η θέση του στα πρακτικά της συνεδρίασης. Η επιτροπή μπορεί να εισηγηθεί τη δημοσίευση της γνώμης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
5. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τη γνώμη της επιτροπής και ενημερώνει την επιτροπή για τον τρόπο με τον οποίο η γνώμη της ελήφθη υπόψη.

Άρθρο 6
Έκθεση αξιολόγησης

Ανά πενταετία, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση αξιολόγησης σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Σχέδιο της εν λόγω έκθεσης υποβάλλεται πρώτα στην επιτροπή, προς εξέταση από αυτήν.

Άρθρο 7
Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

...

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος
